

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางครั้งแรกใน ปี 2532 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง (หมวดรถที่ 2 3 และ 4) ทั่วประเทศ ในปี 2533 ทำการสำรวจเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการรวม และต่อมาในปี 2537 - 2547 ได้ทำการสำรวจทั้งในส่วนของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง และผู้ประกอบการรวมในหมวดรถที่ 2 3 และ 4 ในคราวเดียวกัน อย่างไรก็ตามเพื่อให้มีข้อมูลสถิติด้านการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางที่ครบถ้วน ในปี 2548 จึงได้ทำการสำรวจผู้ประกอบการในหมวดการเดินทางที่ 1 เพิ่มขึ้น และได้มีการกำหนดแผนงานในการสำรวจเป็นประจำทุก 5 ปี สำหรับการสำรวจในปี 2552 นี้ นับเป็นการสำรวจครั้งที่ 7 โดยได้ทำการสำรวจผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางทั้งในส่วนของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต และผู้ประกอบการรวม ในหมวดการเดินทางที่ 1 - 4

1.2 วัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูลการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง

2) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการคำนวณบัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์จังหวัด บัญชีงบดุลแห่งชาติ และการสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ และบัญชีบริวารสาขาการท่องเที่ยว

3) เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐาน และตัวชี้วัดเพื่อการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามมาตรฐานสากล อย่างมีคุณภาพ

4) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สำหรับภาครัฐ ในการกำหนดนโยบาย สนับสนุนและให้โอกาสคนที่อยู่บริเวณชานเมืองและคนในเมืองได้รับบริการเท่าเทียมกัน

1.3 รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถานที่ตั้งรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย สถานภาพของผู้ประกอบการ จำนวนเส้นทางและจำนวนรถของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต และประกอบการรวม

2) การดำเนินการกิจการเป็นรายเส้นทาง ได้แก่ ระยะทาง จำนวนวันทำการ จำนวนผู้ให้บริการ จำนวนเที่ยววิ่ง/วัน รายรับโดยเฉลี่ยจากค่าโดยสาร

3) รายได้จากการดำเนินงาน ได้แก่ รายได้จากการเดินรถ และรายได้อื่น ๆ

4) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถโดยสาร และค่าใช้จ่ายสำนักงาน

5) การจ้างงาน และค่าตอบแทนแรงงาน

6) มูลค่าสินทรัพย์

1.4 คัมรวม

คัมรวมในการเก็บรวบรวมสถานประกอบการของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ในหมวดการเดินทางที่ 1 - 4 ทั่วประเทศ ดังนี้

หมวด 1 เป็นเส้นทางการขนส่ง ประจำทางด้วยรถโดยสารภายในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาล เมือง และเส้นทางต่อเนื่องภายในจังหวัด

หมวด 2 เป็นเส้นทางเดินรถโดยสารที่มีจุดเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร ไปยังส่วนภูมิภาค

หมวด 3 เป็นเส้นทางเดินรถโดยสารระหว่างจังหวัด หรือคาบเกี่ยวระหว่างจังหวัดในภูมิภาค

หมวด 4 เป็นเส้นทางเดินรถระหว่างอำเภอ หมู่บ้าน หรือเขตชุมชนภายในจังหวัด

1.5 คาบเวลาอ้างอิง

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะต่างๆ ของสถานประกอบการ/ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ที่ดำเนินกิจการในปี 2551

1.6 ประโยชน์ของข้อมูล

1) ใช้ไปใช้ในการคำนวณบัญชีประชาชาติด้านการสะสมทุน การสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ คำนวณมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ GDP สาขาการขนส่ง

2) ใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย ข้อบังคับ และมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมและกำหนดทิศทางการประกอบกิจการด้านการขนส่งโดยสารประจำทาง การปรับปรุงและพัฒนาเส้นทางรถโดยสารประจำทาง ให้สอดคล้องและเชื่อมต่อกับระบบขนส่งมวลชนอื่น แบบบูรณาการพร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพในการให้บริการ ใช้พัฒนาและควบคุมมาตรฐานการให้บริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน และส่งเสริมการให้บริการรถสาธารณะ ตลอดจนนำข้อมูลไปใช้ประกอบการในการคิดต้นทุนที่แท้จริงเพื่อกำหนดอัตราค่าโดยสารให้เหมาะสม

3) ใช้ข้อมูลในการกำหนดเส้นทางเดินรถ วางแผนประเภทการขนส่งมวลชน จัดประเภทรถโดยสารต่างๆ ให้เหมาะสม และสามารถสะท้อนปัญหาให้ข้อเสนอแนะด้านการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ให้หน่วยงานภาครัฐช่วยแก้ปัญหา